

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizărilor nr. 247g/2025 și nr. 248g/2025

privind excepțiile de neconstituționalitate a articolului 265 alin. (2) din
Codul de procedură penală

*(refuzul organului de urmărire penală de a primi plângerea sau denunțul
privind pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni)*

CHIȘINĂU
4 iunie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA, *judecători*,
cu participarea dlui Andrei Harbuz, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarile înregistrate la 1 decembrie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizărilor menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 4 iunie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate a articolului 265 alin. (2) din Codul de procedură penală, ridicate de domnul Vasile Celac, parte în dosarele nr. 10-35/2025 și nr. 10-48/2025, aflate pe rolul Judecătoria Hâncești, sediul central.

2. Sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate au fost trimise la Curtea Constituțională de doamna Valentina Suruceanu, judecător de instrucție de la Judecătoria Hâncești, sediul central, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

3. Având în vedere identitatea de obiect a sesizărilor, Curtea a dispus, pe baza punctului 18 din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, conexarea lor într-un singur dosar, căruia i-a atribuit numărul 247g/2025.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele cauzelor

I. Sesizarea nr. 247g/2025

4. La 19 octombrie 2024, dl Vasile Celac a formulat o plângere împotriva acțiunilor și actelor pretins ilegale ale organului care exercită activitatea specială de investigații din cadrul Centrului Național Anticorupție, în fața judecătorului de instrucție, pe baza articolului 313 din Codul de procedură penală. Plângerea a fost respinsă printr-o încheiere din 6 ianuarie 2025.

5. La 8 august 2025, dl Vasile Celac a depus o plângere la Procuratura municipiului Chișinău prin care a solicitat începerea urmăririi penale în privința magistratului care a respins plângerea din 19 octombrie 2024 pentru că ar fi comis infracțiunea prevăzută de articolul 307 alin. (1) din Codul penal (*pronunțarea unei încheieri cu încălcarea legii*). Printr-o ordonanță din 18 august 2025, emisă pe baza articolului 265 alin. (2) din Codul de procedură penală, procurorul a refuzat primirea plângerii.

6. La 28 august 2025, dl Vasile Celac a formulat o contestație pe baza articolului 299¹ din Codul de procedură penală prin care a solicitat anularea ordonanței din 18 august 2025. Printr-o ordonanță din 4 septembrie 2025, procurorul ierarhic superior a respins contestația.

7. La 22 septembrie 2025, dl Vasile Celac a contestat ordonanța procurorului ierarhic superior, în fața judecătorului de instrucție, pe baza articolului 313 din Codul de procedură penală.

8. În procesul examinării cauzei, dl Vasile Celac a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 265 alin. (2) din Codul de procedură penală.

9. Printr-o încheiere din 7 noiembrie 2025, judecătorul cazului a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a dispus trimiterea sesizării la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

II. Sesizarea nr. 248g/2025

10. La 18 august 2025, dl Vasile Celac a depus o plângere la Procuratura Hîncești prin care a solicitat începerea urmăririi penale în privința unui magistrat care ar fi comis infracțiunea prevăzută de articolul 307 alin. (1) din Codul penal (*pronunțarea unei încheieri cu încălcarea legii*). Printr-o ordonanță din 19 august 2025, s-a refuzat primirea plângerii pe baza articolului 265 alin. (2) din Codul de procedură penală.

11. La 5 septembrie 2025, dl Vasile Celac a formulat o contestație pe baza articolului 299¹ din Codul de procedură penală prin care a solicitat anularea ordonanței de refuz al primirii plângerii. Printr-o ordonanță, procurorul ierarhic superior a respins contestația.

12. La 24 septembrie 2025, dl Vasile Celac a contestat ordonanța procurorului ierarhic superior, pe baza articolului 313 din Codul de procedură penală, în fața judecătorului de instrucție.

13. În procesul examinării cauzei, domnul Vasile Celac a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 265 alin. (2) din Codul de procedură penală.

14. Printr-o încheiere din 7 noiembrie 2025, judecătorul cazului a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a dispus trimiterea sesizării la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

Legislația pertinentă

15. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 16 Accesul liber la justiție

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște

drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

16. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 262 Sesizarea organului de urmărire penală

„(1) Organul de urmărire penală poate fi sesizat despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea unei infracțiuni prevăzute de Codul penal prin:

1) plângere;

2) denunț;

3) autodenunț;

4) depistarea nemijlocit de către organul de urmărire penală sau procuror a bănuielii rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni;

[...]”

Articolul 263 Plângerea și denunțul

„(1) Plângerea este înștiințarea făcută de o persoană fizică sau de o persoană juridică căreia i s-a cauzat un prejudiciu prin infracțiune.

(2) Denunțul este înștiințarea făcută de o persoană fizică sau de o persoană juridică despre săvârșirea unei infracțiuni.

(3) Plângerea sau, după caz, denunțul trebuie să cuprindă: numele, prenumele, calitatea și domiciliul petiționarului, descrierea faptei care formează obiectul plîngerii sau denunțului, indicarea făptuitorului, dacă acesta este cunoscut, și a mijloacelor de probă.

(4) Plângerea se poate face personal sau prin reprezentant împuternicit în condițiile legii.

(5) Plângerea sau denunțul făcute oral se consemnează într-un proces-verbal semnat de persoana care declară plîngere sau denunț și de persoana oficială a organului de urmărire penală.

(6) Plângerea poate fi făcută și de către unul dintre soți pentru celălalt soț sau de către copilul major pentru părinți. Victima poate să declare că nu însușește o asemenea plîngere.

(7) Persoanei care face denunț sau plîngere i se explică răspunderea pe care o poartă în caz dacă denunțul sau plîngerea este intenționat calomnios/oasă, fapt care se consemnează în procesul-verbal sau, după caz, în conținutul denunțului sau al plîngerii și se confirmă prin semnătura persoanei care a făcut denunțul sau plîngerea.

(8) Plîngerile și denunțurile anonime nu pot servi temei pentru pornirea urmăririi penale, însă, în urma controlului efectuat în temeiul acestor plîngeri sau denunțuri, organul de urmărire penală se poate autosesiza în vederea urmăririi penale.”

Articolul 265

Obligativitatea primirii și examinării plângerilor sau denunțurilor referitoare la infracțiuni

„(1) Organul de urmărire penală este obligat să primească plângerile sau denunțurile referitoare la infracțiunile săvârșite, pregătite sau în curs de pregătire chiar și în cazul în care cauza nu este de competența lui. Plângerea sau denunțul se înregistrează în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni. Persoana care a depus plângerea sau denunțul primește o confirmare a recepționării sesizării.

(2) Refuzul organului de urmărire penală de a primi plângerea sau denunțul privind pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni poate fi contestat de către persoana care a depus plângerea sau denunțul conform art. 298 și, respectiv, art. 299¹ la procuror sau, după caz, la procurorul ierarhic superior, în termen de 15 zile de la data la care i s-a adus la cunoștință ordonanța respectivă. Ordonanța procurorului sau a procurorului ierarhic superior poate fi contestată la judecătorul de instrucție în termen de 10 zile de la data la care i s-a adus la cunoștință ordonanța respectivă.”

Articolul 313

Plângerea împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitate specială de investigații

„(1) Plângerile împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitate specială de investigații pot fi înaintate judecătorului de instrucție de către bănuit, învinuit, apărător, partea vătămată, de alți participanți la proces sau de către alte persoane drepturile și interesele legitime ale cărora au fost încălcate de aceste organe, în cazul în care persoana nu este de acord cu rezultatul examinării plîngerii sale de către procuror sau nu a primit răspuns la plângerea sa de la procuror în termenul prevăzut de lege.

[...]

(5) Judecătorul de instrucție, considerând plângerea întemeiată, adoptă o încheiere prin care obligă procurorul să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului sau ale persoanei juridice și, după caz, declară nulitatea actului sau acțiunii procesuale atacate. Constatând că actele sau acțiunile atacate au fost efectuate în conformitate cu legea și că drepturile sau libertățile omului sau ale persoanei juridice nu au fost încălcate, judecătorul de instrucție pronunță o încheiere despre respingerea plîngerii înaintate. Copia de pe încheiere se expediază persoanei care a depus plângerea și procurorului.

(6) Încheierea judecătorului de instrucție este irevocabilă, cu excepția încheierilor privind refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale, care pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și se vor judeca conform art. 447 și 448, în lipsa părților.

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepțiilor de neconstituționalitate

17. Autorul sesizărilor susține că omisiunea legislatorului de a stabili în norma contestată criterii clare și previzibile, pe baza cărora organul de urmărire penală ar putea refuza primirea plîngerii sau a denunțului despre pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni, afectează dreptul de acces liber la justiție.

18. În opinia autorului sesizărilor, prevederile contestate contravin articolelor 16, 20 și 23 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

19. Examinând admisibilitatea sesizărilor privind excepțiile de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

20. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

21. Curtea constată că excepțiile de neconstituționalitate au fost ridicate de domnul Vasile Celac, parte în dosarele nr. 10-48/2025 și nr. 10-35/2025, pendinte la Judecătoria Hâncești. Astfel, excepțiile sunt formulate de subiectul abilitat cu acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

22. Obiectul excepțiilor de neconstituționalitate îl constituie articolul 265 alin. (2) din Codul de procedură penală, sub aspectul omisiunii legislatorului de a stabili în norma contestată criterii clare și previzibile care ar determina organul de urmărire penală să refuze primirea plângerii privind pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni.

23. Curtea observă că prevederile articolului 265 alin. (2) din Codul de procedură penală au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate, din perspectiva altor critici de neconstituționalitate (a se vedea HCC nr. 6 din 19 martie 2019; DCC nr. 192 din 21 decembrie 2023 și DCC nr. 72 din 6 iulie 2023). Această situație nu reprezintă un impediment pentru un control de constituționalitate al prevederilor contestate, din perspectiva unor critici noi (a se vedea DCC nr. 85 din 25 iulie 2024, § 15).

24. Curtea notează că excepțiile de neconstituționalitate au fost ridicate în două cauze în care se examinează plângerile împotriva actelor emise de către procuraturile Chișinău și Hâncești. Astfel, Curtea admite că instanța de judecată ar putea ține cont de prevederile contestate la soluționarea plângerilor depuse de către domnul Vasile Celac în cauzele în care au fost ridicate excepțiile de neconstituționalitate.

25. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că omisiunea legislativă poate face obiectul de examinare al Curții dacă prin aceasta este afectat un drept fundamental (a se vedea HCC nr. 23 din 5 august 2021, § 30).

26. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizărilor, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 87 din 25 iulie 2024, § 15).

27. Autorul excepțiilor a susținut că prevederile contestate sunt contrare articolelor 16 (*egalitatea*), 20 (*accesul liber la justiție*) și 23 (*dreptul fiecăruia om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*) din Constituție.

28. În jurisprudența sa, Curtea a subliniat că articolele 16 și 23 din Constituție nu au o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabile, autorul sesizării trebuie să demonstreze existența unei ingerințe în drepturile garantate de Constituție (a se vedea DCC nr. 73 din 20 iunie 2024, § 23).

29. Cu privire la incidența articolului 20 din Constituție, autorul sesizărilor susține că imprevizibilitatea prevederilor contestate afectează dreptul de acces liber la justiție sub aspectul imposibilității persoanei de a

stabili situațiile în care organul de urmărire penală poate refuza primirea plângerii privind comiterea unei infracțiuni.

30. Curtea observă că organul de urmărire penală poate fi sesizat despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea unei infracțiuni prevăzute de Codul penal prin: (i) plângere; (ii) denunț; (iii) autodenunț (a se vedea articolul 262 alin. (1) din Codul de procedură penală). Articolul 263 din Codul de procedură penală stabilește condițiile aplicabile actului de sesizare a organului de urmărire penală.

31. Codul de procedură penală stabilește că organul de urmărire penală este obligat să primească plângerile sau denunțurile referitoare la infracțiunile săvârșite, pregătite sau în curs de pregătire chiar și în cazul în care cauza nu este de competența lui. Plângerea sau denunțul se înregistrează în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni (a se vedea articolul 265 alin. (1) din Cod).

32. Refuzul organului de urmărire penală de a primi plângerea sau denunțul privind pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni poate fi contestat de către persoana care a depus plângerea sau denunțul, conform procedurii stabilite de articolele 298 și, respectiv, 299¹ din Codul de procedură penală (articolul 265 alin. (2) din Cod).

33. De asemenea, în cazul în care persoana nu este de acord cu rezultatul examinării plângerii sale de către procuror sau nu a primit răspuns de la procuror la plângerea sa în termenul prevăzut de lege, articolul 313 din Codul de procedură penală le permite persoanelor afectate să formuleze o plângere în fața judecătorului de instrucție. La rândul său, judecătorul de instrucție are competența deplină de a verifica legalitatea acțiunilor și a actelor procurorului și de a-l obliga să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților persoanei care a formulat plângerea.

34. Prin urmare, Curtea notează că din Constituție nu rezultă obligația Parlamentului de a institui o listă exhaustivă a motivelor care ar determina refuzul organului de urmărire penală de a primi sesizările referitoare la infracțiunile săvârșite, pregătite sau în curs de pregătire. Exigențele de claritate și previzibilitate sunt satisfăcute prin interpretarea sistemică a articolelor 262, 263, 265, 298, 299¹ și 313 din Codul de procedură penală.

35. De altfel, o asemenea enumerare ar putea să nu acopere toate situațiile în care, în mod justificat, organul de urmărire penală ar putea refuza primirea plângerilor sau denunțurilor referitoare la infracțiunile săvârșite, pregătite sau în curs de pregătire. Evaluarea motivelor pentru un eventual refuz se face în limitele legii, ținând cont de circumstanțele concrete. În jurisprudența sa Curtea a stabilit că o lege poate îndeplini totuși condiția previzibilității chiar dacă persoana în cauză trebuie să recurgă la o consiliere juridică adecvată sau prin interpretarea acesteia de către instanțe, pentru a evalua, într-o măsură rezonabilă, consecințele pe care le poate avea o anumită acțiune (a se vedea HCC nr. 31 din 23 septembrie 2021, § 69).

36. Așadar, Curtea constată că prevederile în discuție conțin suficiente repere obiective pentru a fi considerate clare și previzibile în partea referitoare la condițiile în care organul de urmărire penală sau procurorul poate să refuze primirea plângerii sau a denunțului privind pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni. Prin urmare, Curtea reține că problema abordată de autorul sesizării nu reclamă o problemă de constituționalitate din perspectiva articolelor 20 și 23 din Constituție, ci o problemă de interpretare și de aplicare a legii. Această competență le revine, prin definiție, instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr.83 din 17 iunie 2022, § 29).

37. Pentru că nu s-a demonstrat incidența unui drept fundamental prevăzut de Constituție, Curtea notează că nici articolele 16 și 23 din Constituție nu sunt incidente.

38. Astfel, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2), (3) literele d) și f), 37 alineatele (1) și (2), 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibile* sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate a articolului 265 alin. (2) din Codul de procedură penală, ridicată de domnul Vasile Celac, în dosarele nr. 10-35/2025 și nr. 10-48/2025, pendinte la Judecătoria Hâncești, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

*Chișinău, 4 iunie 2026
DCC nr. 103
Dosarul nr. 247g/2025*